

Název:

Organizace a zajištění odborného výcviku žáků ve firmě JEDNOTA, spotřební družstvo České Budějovice

Anotace:

Případová studie popisuje zkušenosti Střední školy obchodní, České Budějovice, Husova 9 ve spolupráci s firmou JEDNOTA, spotřební družstvo České Budějovice. Stav informací je platný ke dni 30. 11. 2015, pro obor vzdělávání 66-51-H/01 Prodavač (ŠVP Prodavač – smíšené zboží).

Odborný výcvik žáků je realizován tak, aby žáci v reálném prostředí firmy získali vědomosti a dovednosti, které se uplatní při výkonu povolání prodavače v pozici zaměstnanců velkých i malých provozoven. Po získání nezbytné praxe jsou připraveni se uplatnit i jako podnikatelé v malých obchodních firmách a živnostech. Cílem odborného výcviku je tedy připravit žáky na vstup do praxe v reálném prostředí, kde si upevní veškeré znalosti získané v teoretickém vyučování. Žáci mají možnost naučit se správně komunikovat se zákazníky, upevnit si odborné znalosti sortimentu prodáváného zboží a získat osobní zkušenosti z prostředí obchodu.

Kraj:

Jihočeský

Škola:

Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9

WWW stránka školy:

www.sso.cz

Spoluautor:

JEDNOTA, spotřební družstvo České Budějovice, sídlo Lidická 1625/156, 370 07 České Budějovice

Forma spolupráce:

Organizace a zajištění odborného výcviku žáků

Klíčová slova:

Odborný výcvik, reálné prostředí firmy, propojení teorie a praxe

Přiřazené skupiny oborů:

66 – Obchod

Aplikovaný model, na který se váže případová studie:

66 H Obchod

Název:

Organizace a zajištění odborného výcviku žáků SŠO České Budějovice, Husova 9 ve firmě JEDNOTA, spotřební družstvo České Budějovice

Škola:

Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9, České Budějovice 370 21

Firma:

JEDNOTA, spotřební družstvo České Budějovice, sídlo Lidická 1625/156, 370 07 České Budějovice, provozovna TERNO, Suchomelská 2251, 370 04 České Budějovice

Charakteristika školy:

Střední škola obchodní je součástí výchovně vzdělávací soustavy. V právních vztazích vystupuje svým jménem a má odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Sídlem organizace je Husova ulice č. 9, České Budějovice. Organizace vykonává činnost střední odborné školy a středního odborného učiliště, připravuje žáky pro práci na různých postech v široké oblasti obchodu a cestovního ruchu. Poskytuje žákům střední vzdělání s maturitní zkouškou (obory vzdělání: 65-42-M/02 Cestovní ruch, 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání (ŠVP – Obchodně podnikatelská činnost), 66-41-L/01 Obchodník), ale i s výučním listem (obor vzdělání 66-51-H/01 Prodavač) - v denní i dálkové formě vzdělávání.

Střední škola obchodní, díky úspěšně zrealizovaným projektům OP VK spolufinancovaných z ESF a SR ČR, svým materiálně technickým zázemím a nadstandardními podmínkami vytvořenými pro vzdělávání žáků školy, poskytuje kvalitní všeobecné i odborné vzdělání. Pro vyučování je k dispozici 25 učeben, z toho 10 odborných - 4 speciální učebny na výuku výpočetní techniky a jedna učebna s elektrickými psacími stroji na výuku písemné komunikace, 2 učebny fiktivních firem, multimediální jazyková laboratoř, 2 učebny zaměřené na výuku odborného výcviku, 19 kabinetů a kanceláří. Škola je napojena na internetovou síť, komunikaci mezi všemi pracovníky a žáky usnadňuje elektronická pošta. Pro žáky je v současné době k dispozici 99 počítačových stanic; v aktivním provozu celkem 208 PC. V učebnách využívají učitelé a žáci při výuce interaktivní tabule, vizualizér a DVD přehrávače, tablety, notebooky, hlasovací zařízení, dotykové monitory s velkou úhlopříčkou a moderní software při výuce odborných předmětů.

Zúčastňujeme se a jsme sami pořadateli celé řady veletrhů, soutěží a akcí (Vítejte u nás, Veletrh fiktivních firem, Valentýnská kapka krve, Den prevence), aktivně se zapojujeme do různých soutěží (Pišqorky, Olympiády pro žáky, sportovní soutěže).

Kód a název oboru vzdělání:

66-51-H/01 Prodavač; ŠVP – Prodavač – smíšené zboží

Charakteristika oboru:

Cílem tohoto oboru je vybavit žáky vědomostmi a dovednostmi, které se uplatní při výkonu povolání prodavač nebo pokladní v obchodě v pozici zaměstnance velkých, středně velkých i malých provozoven. Absolvent oboru prodavač připraví zboží k prodeji, vystaví zboží, ovládá techniku prodeje zboží různého sortimentu. Poskytne služby související s prodejem zboží – předvede zboží zákazníkovi i s náležitým odborným výkladem, vystaví potřebné doklady spojené s prodejem, vyřídí reklamaci zákazníka. Je schopen obsluhovat různé pokladní systémy, provádět hotovostní i bezhotovostní platby v české i jiné měně. Po získání nezbytné praxe je připraven uplatnit se i jako podnikatel v malých obchodních firmách a živnostech. Během studia se učí také dvěma cizím jazykům – anglickému a německému. Obor vzdělání je zaměřen na získání všeobecných a odborných kompetencí pro výkon povolání prodavače.

Po absolvování závěrečných zkoušek se může ucházet o přijetí k nástavbovému studiu určenému pro absolventy oborů středního vzdělání s výučním listem.

Historie spolupráce mezi školou a firmou:

S firmou spolupracujeme od roku 2012, nejprve v rámci odborné praxe, nyní i v rámci odborného výcviku. Na provozovnách firmy pracují kvalifikovaní odborníci, vedoucí a instruktoři, někteří zaměstnanci jsou i našimi bývalými absolventy.

Plánování spolupráce:

Na počátku roku plánujeme podmínky pro spolupráci na nový školní rok, je dohodnutý počet žáků na pracovišti.

Aktuální problémy a nedostatky průběžně řešíme během celého roku. Pravidelnými konzultacemi a hodnocením zlepšujeme vzájemné podmínky spolupráce. Vzhledem k dobré spolupráci škola i nadále počítá se s firmou jako se sociálním partnerem pro zajištění odborného výcviku žáků.

Organizační zajištění:

Na pracoviště jsou přiřazováni žáci vedoucí učitelkou odborného výcviku dle plánu pro konkrétní školní rok (každý školní rok je žák na jiném pracovišti a tím má možnost poznat různé formy prodeje, firemní zvyklosti, srovnání apod.) Škola má s firmou uzavřenou jednorocní smlouvu o zajištění praktického vyučování, která je každoročně obnovována. Žáci mají na tomto pracovišti možnost projít všemi úseky pultového prodeje (lahůdky, maso a uzeniny, sýry, cukrářské a pekařské výrobky, tepelně upravených potravin, úsek občerstvení). Provozovna je vybavena moderním vybavením, pulty, regály, prosklené vitríny a chladicí vitríny podle sortimentu zboží, je vybavena kvalitní manipulační technikou, výpočetní technikou s databází prodejního a skladovacího systému. Na pracovišti je kromě instruktorů přítomna i učitelka odborného výcviku.

Výuka probíhá v 1. ročníku 6 hodin týdně, ve 2. ročníku 7 hodin týdně a ve 3. ročníku 7 hodin týdně. V 1. ročníku se osvědčila převážně skupinová výuka vzhledem k neuspořádaným návykům žáků ze ZŠ. U 2. a 3. ročníků se nám osvědčila individuální forma výuky, kde si již žáci prohlubují samostatnost a zodpovědnost. Pokud i přesto žáci, např. ze zdravotních důvodů, ani po prvním ročníku, nejsou schopni pracovat samostatně, pokračují ve vzdělání dále pod vedením učitele odborného výcviku a instruktora.

Kompetence (výsledky učení):

Cílem odborného výcviku je rozvíjet u žáků praktické znalosti a dovednosti spojené s obchodní činností. Vést žáky k odbornosti, kterou uplatní po celou dobu svého odborného růstu, k samostatnému jednání a kultivovanému vystupování. Žáci se prakticky seznámí s problematikou trhu. Odborný výcvik je zaměřen na osvojení schopností komunikace při jednání se zákazníky, obchodními partnery na prodej a odbornou poradenskou službu. Uplatní své teoretické znalosti v oblasti úspory materiálu, energií a likvidace odpadů. Důležitou součástí je též oblast zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a hygienických zásad v obchodní činnosti.

Žák:

- orientuje se v sortimentu, samostatně upraví a vystaví zboží k prodeji
- poskytne informace o zboží, samostatně pracuje s pomůckami a zařízením prodejny při dělení, vážení zboží
- ovládá techniku prodeje a zabalí zboží
- zvládá komunikaci a účtuje zboží, příp. vyřizuje reklamaci a spolupracuje s jinými lidmi
- osvojí si zásady BOZP a PO a hygienické zásady

- orientuje se v předpisech a platných zákonech
- skladuje a ošetřuje zboží
- dokáže využít prostředky informačních a komunikačních zdrojů
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce a reálnou představu o kvalitě své práce
- získá praktické dovednosti a návyky, které uplatní ve své profesi
- je šetrný k životnímu prostředí:
- třídí a připravuje pro likvidaci obalový materiál včetně ostatních odpadů
- spoří energie a ostatní materiál
- chová se šetrně k zařízení prodejny

Hodnocení:

Hodnocení spolupráce je realizováno průběžně při prováděných hospitačních a kontrolních činnostech. Firma ochotně spolupracuje se školou, vytváří optimální podmínky pro vzdělávání žáků.

Žáci jsou hodnoceni učitelem odborného výcviku ve spolupráci s instruktorem v průběhu pracovního dne, měsíční závěrečné hodnocení vždy provádí učitel odborného výcviku v Deníku odborného výcviku. Ověřování znalostí a dovedností probíhá průběžně také ústním zkoušením na provozovně. Kritéria hodnocení vychází ze ŠVP. Měsíční hodnocení žáka známkou je vyjádření, jak žák zvládl stanovené kompetence žáka. Je podporováno také sebehodnocení žáka. Žáci jsou odměňováni dle Metodického pokynu ředitelky školy k odměňování žáků za produktivní činnost dle zákona MŠMT ČR č. 561/2004 Sb., § 122 Hmotné zabezpečení a odměny za produktivní činnost a nařízení vlády č. 210/2013 Sb., o minimální mzdě. Výše měsíční odměny vychází z hodnocení instruktorů a učitelky odborného výcviku, kteří hodnotí náročnost a kvalitu práce, výsledky produktivní činnosti, samostatnost, dodržování pokynů instruktora a učitelky odborného výcviku, chování a vystupování žáků, plnění zadaných povinností, dodržování předpisů BOZP a PO.

Pravidelně probíhají také kontroly vedoucí učitelky odborného výcviku na pracovišti. Na provozovně jsou k dispozici rozpracované tematické plány učiva s uvedenými výsledky vzdělávání.

Klady a zápory spolupráce:

Vzdělávání žáků společně s firmou směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili dobré předpoklady pro úspěšné uplatnění na trhu práce. Kvalitních odborných kompetencí mohou žáci dosáhnout díky individuálnímu přístupu. Získané znalosti z praxe lze využít nejen u závěrečných zkoušek, ale i v budoucím profesním vzdělávání. Firma upřednostňuje při výběru nových pracovníků naše žáky, kteří se na provozovnách dobře osvědčili. Dále mají žáci možnost brigád během celého roku. Odborný výcvik je i pro firmu určitou pomocí v plnění plánu prodejny.

Firma Jednota také při plánování odborného výcviku nabízí umístění žáků na provozovny mimo krajské město (dle místa bydliště žáků – zohlednění dostupnosti).

Spolupráce probíhá bez problémů, případné nedostatky se řeší průběžně.

Zkušenosti se spoluprací a plány do budoucna:

Spolupráce s firmou je charakterizována vzájemnou vstřícností a přátelskou atmosférou. V těchto vztazích také pokračuje učitelka odborného výcviku, která je přítomna se žáky na provozovně. Zástupci firmy jsou pravidelně zváni na akce školy (Dny otevřených dveří, závěrečné zkoušky, akce pořádané školou, slavnostní otevření nových odborných učeben apod.). Firma ochotně spolupracuje se školou, vytváří optimální podmínky pro vzdělávání žáků. Další případnou spolupráci plánujeme rozvíjet.